

Formanden orienterer

Indhold

1. Østrig: folkeafstemning om konkordatet
2. Polen i chok
3. Spanien: regeringen styrker religionsundervisningen
4. Tjekkiet: kirke og stat
5. Skotland: strid om præsters misbrug af børn
6. Irland: kirkelig uenighed om holdningen til aborttilhængere
7. Tyskland: diskussion om kvindelige diakoner
8. Forholdene i Vatikanet
9. Irland: Father Tony Flannery

1. Østrig: folkeafstemning om konkordatet

Det østrigske konkordat er fra 23. juni 1933. Det er blevet ændret to gange siden: i 1960 angående kirkens formueforhold og i 1962 angående kirkens indflydelse på undervisningen i skolerne. I flere år har ikke-kirkelige og sekulære kredse ønsket konkordatet ophævet ud fra den betragtning, at ”enhver har ret til at tro, hvad han eller hun vil. Derfor bør religion og personlig tro være et privat anliggende, som ikke støttes af staten.” I foråret lykkedes det dem at få parlamentet til at sende spørgsmålet til en vejledende folkeafstemning, kaldet ”Referendum imod kirkelige privilegier”.

Mange har set det som et direkte angreb på den katolske kirke, der ikke betaler person- og ejendomsskat. Kardinal Schönborn har derfor gjort opmærksom på, at denne fritagelse ikke kun kommer den katolske kirke til gode, for alle de 14 anerkendte trossamfund nyder de samme rettigheder og har den samme lovmæssige status. En kunne nok foretrække en samfundsmodel, siger han, hvor religion er et privat anliggende, men den ville aldrig fungere, ”for med retten til religionsfrihed, som er en fundamental menneskeret, følger, at religionerne har ret til at ytre sig offentligt.” Også Wir sind Kirche, Præsteinitiativet og andre katolske græsrodsbevægelser har forsvaret konkordatet.

Den 15. til 22. april fandt afstemningen sted. Ud af en vælgerskare på 6,5 millioner afgav kun 56.650 deres stemme. Da der ifølge forfatningen skal afgives mindst 100.000 stemmer, for at parlamentet skal tage sagen op, er forsøget for at begrænse den katolske kirkens indflydelse i samfundet og dens skattemæssige privilegier strandet. (The Tablet 13. og 27. april 2013)

2. Polen i chok

Dengang Polen var et kommunistisk land, var det legalt at få en abort. Siden kommunismens fald og kirkens genetablering er adgangen dertil blevet stærkt indskrænket, så i dag kan kvinder kun få abort, hvis graviditeten er et resultat af en voldtægt, hvis moderens liv er i fare eller hvis fosteret er stærkt deformt. Det er det store flertal af befolkningen godt tilfreds med - trods kirkens ønske om et to-talt forbud. Nu viser imidlertid en undersøgelse, at hver tredje kvinde i Polen har fået foretaget en provokeret abort, og det ofte illegalt og i det skjulte. Det har ikke overraskende rystet befolkningen. (The Tablet 18. maj 2013)

3. Spanien: regeringen styrker religionsundervisningen

Den konservative regering har ændret på de offentlige skolers undervisningsplan. Afskaffet er undervisningen i "Borgerskab og værdier", et fag som den socialistiske regering indførte i 1990. I stedet skal alle elever i *escuela secundaria* - de er fra 12 til 16 år - fra det kommende skoleår vælge mellem fagene Religion og Kulturel og social Etik. Efter krav fra kirkens ledelse er de nye fag ligestillet med og har samme vægt som andre fag, når elevernes kvotient skal udregnes. Kirken ser med tilfredshed på lovændringen, for den har med kardinal Antonio Rouca's ord altid betragtet undervisningsfaget "Borgerskab og værdier" som en ladeport for religionsfrihed, der gav forældre ret til selv at afgøre, i hvilke etiske værdier deres børn skulle undervises. (The Tablet 25. maj 2013)

4. Tjekkiet: kirke og stat

Sidste år vedtog det tjekkiske parlament efter 20 års debat en restitutionslov, som giver 16 kirkesamfund (af hvilke den katolske kirke er langt den største) de besiddelser tilbage, som de fik frataget af kommunisterne i årene efter 1948. Værdien af dem er opgjort til 75 mia. kurona (ca 2.2 mia. danske kr.). Derudover forpligter stater sig til at yde en økonomisk kompensation på 59 mia. kurona (ca 1.7 mia kr.) til kirkerne over de næste 30 år.

Loven er kontroversiel, for ifl. socialdemokraterne og kommunisterne får kirkerne derved mere, end der i sin tid blev konfiskeret. Heri støttes de af et flertal i befolkningen, så de to partier har nu indanket loven til landets forfatningsdomstol. (The Tablet 25. maj 2013)

5. Skotland: strid om præsters misbrug af børn

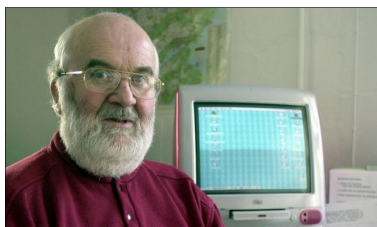
Som opfølgning af den pinlige sag om ærkebiskoppen St. Andrews and Edinburgh, kardinal Keith O'Briens

Keith o'Brien

seksuelle misbrug af prætestuderende, kræver Alan Draper, der er tidligere rådgiver for biskopperne vedrørende beskyttelsen af børn, i et åbent brev at biskopperne nedsætter en uafhængig kommission for at undersøge alle anmeldelser mod levende og afdøde præster i perioden 1963 til 2013.

Alan Draper

Han beder dem også offentligt besvare disse tre spørgsmål for "at genskabe hierarkiets troværdighed": 1. hvor mange anmeldelser har de modtaget i de sidste år, 2. hvor mange interne undersøgelser har de ladet foretage, og 3. hvor mange ofre er blevet støttet? En talsmand for biskopperne udtaler, at en statistik om beskyttelse af børn senere vil blive offentliggjort. "Når disse tal bliver offentliggjort, vil det blive klart, at bekymringen om udbredt svigt er grundløs," siger han. (The Tablet 25. maj 2013)

Om det vil være nok til at få kritikken af kirken til at forsvinde, er dog et spørgsmål. Der er nemlig mange i Skotland, der mener, at det bør være en regeringsudnævnt kommission, der skal foretage undersøgelsen, ikke kirken selv.

6. Irland: kirkelig uenighed om holdningen til aborttilhængere

Efter den indiske kvindes tragiske død på et hospital i Galway, fordi lægerne nægtede at foretage en abort, er abortstriden blusset op igen. Regeringen planlægger derfor at lempe forbuddet mod abort. Co-ærkebiskop Eamon Martin af Armagh, som snart vil efterfølge kardinal Seán Brady som Irlands primas, udtaler i den forbindelse, at "man kan ikke betragte sig selv som et troende menneske og samtidig støtte abort. Politikere, der siger ja til abort, har ekskommunikeret sig selv, så de skal ikke begynde at lede efter en præst, der kan give dem kommunion." Omvendt udtaler ærkebiskoppen af Dublin Diarmuid Martin og flere andre biskopper, at "eukaristien ikke bør bruges som politisk middel."

At ekskommunikere politikere, som stemmer ja til en abortlov, strider mod kirkelovens canon 1398, for ifølge den rammer ekskommunikationen kun de personer, der foretager selve aborten. Men der er også en canon 915. Ifølge den bør personer, som vedblivende begår "en åbenlys alvorlig synd", ikke modtage kommunionen. Det er denne paragraf, der af visse biskopper fortolkes som gældende også tilhængere af kvinders ret til selv at bestemme. (The Tablet 25. maj 2013).

7. Tyskland: diskussion om kvindelige diakoner

Den nye biskop af Regensburg Rudolf Voderholzer skriver på sin hjemmeside, at diakonembedet er uløseligt knyttet til embedet som præst og biskop og derfor en del af ordinationens sakramente. "Ifølge traditionen, som bygger på Bibelen, kan kun mænd ordineres," udtaler han.

Biskop Voderholzer synes dog at være uvidende om, at hans forgænger som biskop i Regensburg Gerhard Müller, der nu er præfekt for Troslærekongregationen, i 2002 var med til at offentliggøre en 100-siders rapport om diakonatet. Heri hed det for det første, at de opgaver, de kvindelige diakoner i oldkirken udførte, ikke var ganske de samme som dem, der knyttede sig til [det mandlige] diakonembede [hvorfra de så ved det?], for det andet, at der eksisterer en "klar forskel mellem biskoppens og præstens embede og diakonens." Hæfter man sig ved ordet "klar", kan der ifølge The Tablet åbnes en dør for kvindelige diakoner.

Biskop Voderholzer har også oversat den tilføjelse til kirkeretten, som pave Benedikt XVI fik indsat i 2009 (canon 1009). Den præciserer forskellen mellem biskopper og præster på den ene side og diakoner på de anden, idet de første har fået pålagt at fungere som Kristi stedfortrædere, mens de sidstes opgave er at tjene det kristne folk ved deres forkyndelse og formidling af kærlighedsgerningerne.

Selv om canon 1024 udtrykkeligt siger, at kun mænd kan ordineres til diakon, synes flere og flere biskopper i dag at mene, at også kvinder burde kunne ordineres, så det er vel kun et spørgsmål om tid, før det sker. Ifølge professor Gerald O'Collins SJ fra Australian Catholic University vil ordination af kvinder til diakonatet ikke nødvendigvis føre til kvindelig præstevielse, som mange af modstanderne frygter. (The Tablet 25. maj 2013).

Omvendt er mange kvindelige teologer ikke begejstret for udsigten til kvindelige diakoner. De frygter nemlig, at indførelsen vil forsinke præsteordination af kvinder. Og heri tror jeg, de har ret. Endelig vil jeg gøre modstanderne af kvindelig ordination - hvad enten det så er til præst eller diakon - opmærksom på, at den pavelige bibelkommission i 1976 med stemmerne 17-0 erklærede, at man ikke på basis af Det ny Testamente kunne afgøre, om kirken havde ret til at præsteordinere kvinder, samt med stemmerne 12-5, at kirken ikke krænkede Kristi intentioner, hvis den gjorde det.

8. Forholdene i Vatikanet

For to år siden vakte det enorm storm, ja i visse kredse direkte forargelse, at den irske premierminister Edna Kenny udtalte, at forholdene var "dysfunktionelle" i Vatikanet, hvorfor han bad pave Benedikt om at bringe sit hus i orden. De lækede dokumenter syntes at have givet Kenny ret, og Benedikt trådte som bekendt tilbage i februar, da han ikke mente at have de kræfter, der var nødvendige for at foretage en oprydning i Vatikanet. Det er altså nu Frans I's opgave.

Forleden har den nye pave, således som det også har været omtalt i flere danske medier, ved et møde med biskopper fra Mellemamerika fortalt, at der eksisterer en homoseksuel lobby, og at der finder en udbredt korrupsion sted i Vatikanet. Overraskende er denne oplysning dog ikke, for det har vi andre haft på

fornemmelsen i årtier, nej, det overraskende er, at pave Frans ikke forsøger at skjule de skandaløse forhold for offentligheden, således som hans forgænger gjorde. For ingen skal komme og fortælle os, at pave Benedikt efter at have været ansat i Vatikanet i mere end tyve år, ikke har vidst, hvad der foregik.

Problemet med Vatikanet er dets ledelsesstrukturer. Sammenligner vi med Danmark, så har vi en dronning, en statsminister og en række ministre, der hver har deres ressort. Når Folketinget er samlet, afholdes hver tirsdag et fælles ministermøde i Statsministeriet. Desuden afholdes regelmæssigt statsråd med deltagelse af dronningen, statsministeren og de øvrige ministre. Sådanne regler findes ikke i Vatikanet. Her træffer præfekterne for de forskellige kongregationer de nødvendige beslutninger inden for deres ansvarsområde på egen hånd og uden at orientere hinanden. Og vil en af dem have en samtale med paven, skal han først anmode hans sekretær derom. Så det er helt op til sekretærens afgørelse, om den pågældende kan få et møde med sin chef paven. Og pave Frans har tænkt sig at ændre på det, vil det næste år vise.

Indtil videre fortsætter alt, som det plejer. Det viste to begivenheder i maj. Først kunne pressen fortælle, at pave Frans i en tale havde sagt, at Kristus døde for alle. Derved antydede han, at der kunne være frelse uden for den katolske kirke. Straks var pavens pressetalsmand derfor ude med en bemærkning om, at det var noget, journalisterne havde misforstået.

Det andet eksempel drejer sig om en udtalelse af kardinal João Bráz de Aviz, der er chef for kongregationen for ordenslivet. På en møde med de delegerede fra den internationale forening af kvindelige ordensledere fortalte han, at beslutningen om foretage en undersøgelse af de amerikanske ordenssøstre var blevet truffet af Troslærekongregationen, uden at han var blevet taget med på råd, endsige orienteret derom.

Mindre end 48 timer senere udsendte Vatikanets pressekontor så denne anonyme erklæring: "Præfekterne for de to kongregationer arbejder tæt sammen ifølge deres specielle ansvarsområder og har samarbejdet under hele den proces, der førte frem til beslutningen om at undersøge LCWR [de amerikanske ordenssøstres organisation]."

Erklæringen, der menes forfattet i Troslærekongregationen, beskyldte pressen for at have fordrejet kardinalens ord og derved foregøglet offentligheden, at der herskede forskellige opfattelser i de to kongregationer. (The Tablet 11. maj 2013)

9. Irland: Father Tony Flannery

Father Flannery OSsR er en farlig mand og en trussel mod hele det romerske system. I hvert fald ifølge præfekten for Troslærekongregationen, den tyske ærkebispe Gerhard Müller. Derfor har han i efteråret 2012 krævet, at Fr. Flannery offentligt tager afstand fra sine tidligere synspunkter. Det har Fr. Flannery ikke villet, tværtimod han har lagt brevet fra Troslærekongregationen og sit eget svar herpå ud på Irish Association of Catholic Priests (ACP)'s hjemmeside.

Selv om det efterhånden er en gammel nyhed, synes jeg, I skulle have mulighed for at se de krav, Troslærekongregationen stiller til vore præster, og en modig præsts svar herpå.

1. Regarding the Church, Fr. Flannery should add to his article that he believes that Christ instituted the Church with a permanent hierarchical structure. Specifically, Fr. Flannery should state that he accepts the teaching of the Second Vatican Council, as found in Lumen Gentium n. 9-22, that the bishops are the divinely established successors of the apostles who were appointed by Christ; that, aided by the Holy Spirit, they exercise legitimate power to sanctify, teach and govern the People of God; that they constitute one episcopal college together with the Roman Pontiff; and that in virtue of his office, the Roman Pontiff has full, supreme and universal power over the Church, which he is always free to exercise.

I acknowledge and accept the teaching of the Second Vatican Council. I have studied *Lumen Gentium* and it is clear from the teaching of the Council that the Lord Jesus set the Church on its course by preaching the Good News. The Council also accepts the teachings of the First Vatican Council, which declares that Jesus Christ, the eternal shepherd, established his holy Church, having sent forth the apostles as he himself had been sent by the Father; and he willed that their successors, namely the bishops, should be shepherds in his Church even to the consummation of the world.

The Council also teaches that Jesus placed Peter over the other apostles, and instituted in him a permanent and visible source and foundation of unity of faith and communion. Vatican II states that “all this teaching about the institution, the perpetuity, the meaning and reason for the sacred primacy of the Roman Pontiff and of his infallible Magisterium, this Sacred Council again proposes to be firmly believed by all the faithful.”

I submit to this teaching in faith. I further accept the teaching of Vatican II that Jesus appointed 12 apostles and that he formed them into a stable group and that he placed Peter over them and that Peter was the chief cornerstone, the leader.

I accept and believe that these apostles appointed successors and these successors appointed other successors of whom our present bishops are the apostolic successors. I believe that these bishops, by virtue of their episcopal consecration, inhabit the office of teaching and of governing in the Church. I also believe that this power to teach and govern can be exercised only in hierarchical communion with the head and members of the episcopal college. Again, in the context of all that the Council also taught about collegiality, I submit to it in faith. More than all of the above, I believe in Jesus Christ and that he, in his person, in his teaching and in his death and resurrection from the dead, is the source of salvation for the whole world.

2. Regarding the Eucharist, Fr Flannery should add to his article that he believes that Christ instituted the priesthood at the Last Supper; that in the Eucharist, under the forms of bread and wine, the whole Christ is truly, really and substantially contained; that the Eucharist is a sacrifice because it re-presents (makes present) the sacrifice of the cross; and that only a validly ordained priests can validly celebrate the Eucharist.

I accept that the words of sacred scripture "Do this in memory of me" are inspired by the Holy Spirit. My understanding is that scripture scholars tell us that the Gospels began as oral tradition and gradually the stories and teaching of Jesus were put into written form, first in the writings of St Paul and the Acts of the Apostles, and later in the four Gospel accounts that have come down to us. These writing, which we believe are divinely inspired, tell us that very early, following the ascension of Christ into heaven, his followers began to gather, to re-tell the stories and celebrate the meal, just as Jesus had done. They did this as he had requested, and so what we now call the Eucharist became a central part of the life of the early community. Gradually they began to realise that when they shared the bread and the cup, Jesus was really present with them. And so I have no difficulty in believing that the origins of the Eucharist are to be found in the Scripture accounts of the Last Supper, and that Jesus is really and truly present when we celebrate the Eucharist.

I believe that priesthood, as we now know it, was not there from the beginning, but developed gradually. The early Christian communities choose one of their group to preside at the celebration, while other members of the community took on other functions. Only gradually did these different functions come together in one person, who began to be termed priest. Since the function of the Jewish priest was to offer sacrifice, the Christian priest also assumed the role of one who offered sacrifice to the Father, on behalf of the people. In saying this I am not suggesting that the development of priesthood in the early Church was not according to the mind of Christ. I accept the teaching of Vatican II that the ministerial priest, by the sacred power he enjoys, teaches and rules the priestly people; that the ministerial priest acts in the person of Christ when he makes present the Eucharistic sacrifice and offers it to God in the name of all the people.

3. *Regarding his statement concerning the priesthood, Fr Flannery should add to his article that he accepts that the Lord Jesus chose men (viri) to form the college of the 12 apostles, and that the apostles did the same when they choose collaborators to succeed them in their ministry; and that the Church recognises herself to be bound by this choice made by the Lord himself, and for this reason the ordination of women is not possible.*

I have always been impressed by the significant presence of women in the life of Jesus, as recounted in the Gospels. And the writing of St Paul and the Acts of the Apostles suggest that they were also significant in the early Church.

I am also conscious of the work of the Pontifical Biblical Commission in 1976. Having studied the question, the commission voted unanimously that the New Testament does not settle in a clear way and, once and for all, the problem of the possible accession of women to the presbyterate. Secondly, the possibility that the scripture gave sufficient indications to exclude the ordination of women was defeated by a majority of seven votes. And finally the proposition that the Church hierarchy could admit women to ordination without going against Christ's original intentions was approved by the same majority.

My years of pastoral ministry have informed me that many women find the current Church teaching on this matter very difficult. *Lumen Gentium* 12 states that "The entire body of the faithful, anointed as they are by the Holy One, cannot err in matters of belief. They manifest this special property by means of the whole peoples' supernatural discernment in matters of faith when "from the bishops down to the last of the lay faithful" they show universal agreement in matters of faith and morals.

There are clear indications from research, and also from my many years of pastoral experience, that a great many of the faithful have not "received" this teaching. Putting that together with the findings of the Pontifical Biblical Commission, I am left with serious questions about the teaching on the ordination of women in the Catholic Church. I also have questions as to whether sufficient level of discernment was undertaken prior to the decree that the topic of the admission of women to ministerial priesthood should not be discussed by faithful members of the Catholic Church. I have given this serious consideration and I find it difficult to dismiss the strong possibility that the Holy Spirit may have been speaking through the aforementioned Pontifical commission, and may be currently speaking through the voice of the faithful. So I am left with serious and difficult questions.

In this context, I point to the Declaration on Religious Liberty issued by Vatican II. This document states that human persons are bound to adhere to the truth, once they come to know it and direct their whole lives in accordance with truth. I am aware that the thrust of the Declaration on Religious Liberty focuses on the religious freedom that must be accorded to the human person by the civil authorities. However, I believe when the Church declares "in religious matters, every form of coercion by men should be excluded" I think that this teaching should also guide the governance of the Church in dealing with its own members.

4. *Furthermore, Fr Flannery should state that he accepts the whole teaching of the Church, also in regard to moral issues.*

This part of the request from the Congregation for the Doctrine of the Faith seems to particularly focus on Church teaching on moral issues. As with my response to the last question, it is also clear to me that some matters of Church teaching on sexual issues are not 'received' by the majority of faithful Catholics. Again this is shown by the results of research in various parts of the world, and also clearly in my years of pastoral experience. So I am left with the same serious and difficult question. Is it possible that in this area also the Spirit is speaking to us through the voice of the committed believers?

I have worked for almost 40 years as a Redemptorist Priest, trying to follow the instruction of our founder, St. Alphonsus, that I should have particular care for the most abandoned, for those on the margins of society or Church, and for those who feel lost and alone. In this context I have experienced difficulty also with the way in which Church moral teaching has been presented and imposed on people. I have always been very conscious of the warning of Jesus that we should not be like the Pharisees, placing impossible burdens on people's shoulders, and not lifting a finger to help them. There have been times when teachings were imposed without the necessary degree of understanding and compassion. Of course we must strive for the ideal, as laid out in the Gospels, but, like Jesus, we must be compassionate, accepting and forgiving of the weakness and failure of humanity, including ourselves.

Finally, may I say this about the dispute that exists between the Congregation for the Doctrine of the Faith and myself:

I hope that I am a committed member of the Catholic Church and of the Congregation of the Most Holy Redeemer. I have spent my priestly life preaching the Gospel of Jesus Christ to the best of my ability. I believe that my life as a priest and religious has been a great privilege, one of which I am not worthy. I love the Catholic Church. Its spirituality has nourished me through my life. I don't want to belong to any other Church. I ask to be allowed to practice my priesthood. I see how His Holiness, Pope Benedict has been able to reach out to the followers of Bishop Lefebvre and such reconciliation bears witness to the Gospel of Jesus Christ. I ask that this inclusiveness also include me. In humility and charity, I point out that I have not made any public comments that have not been made by moral theologians and scripture scholars who are teaching in institutions that have the approval of the teaching Magisterium of the Holy Catholic Church. I cannot do otherwise than follow my conscience. This is where I stand. This is my statement.

Fr Tony Flannery CSsR

29. januar 2013